

Ulvig Kiær AS
Rogner Gård
2480 KOPPANG

Vår dato: 21.06.2018
Vår ref.: 200804723-68
Arkiv: 312 / 139.E4A
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Tord Solvang
22959248/toso@nve.no

Tillatelse til Litlflåttådalselva kraftverk - Omgjøring av NVEs vedtak med bakgrunn i klage

Vi viser til Deres brev av 3.12.2017 og 15.2.2018 hvor det klages på Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak av 13.11.2017 om avslag på søknad om tillatelse til bygging av Litlflåttådalselva kraftverk. Klagen er mottatt innen klagefristen og tilfredsstillende de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI.

NVE mener klagen gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 13.11.2017. NVE mener fordelene med det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Ulvig Kiær AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Litlflåttådalselva kraftverk (alternativ B1) på nærmere fastsatte vilkår.

Det foreligger innsigelse i saken fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Sametinget. Saken vil derfor bli oversendt Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse når klagefristen er utløpt, med mindre innsigelsene trekkes.

Bakgrunn for saken

NVE avslo søknad fra Ulvig Kiær AS om tillatelse til å bygge Litlflåttådalselva kraftverk i vedtak av 13.11.2017. Vedtaket ble påklaget av søker i brev til NVE den 3.12.2017 med utfyllende kommentarer i brev den 18.2.2018.

Ulvig Kiær AS ønsker å utnytte et fall på 230 m i Litlflåttådalselva mellom kote 400 og kote 170 til kraftproduksjon. I søkers foretrukne utbyggingsalternativ (B) er vannveien planlagt som 2400 m nedgravd rørgate på elvas sørside. Etter befaring fremmet søker et nytt alternativ (B1) med 900 m tunnel i øvre deler og 1500 m nedgravd rørgate i nedre deler. Alternativ A ble samtidig trukket av søker, og NVE har derfor ikke vurdert dette. I begge alternativer (B/B1) er kraftstasjonen planlagt bygd på sørsiden av Litlflåttådalselva på kote 170. Kraftverket vil ha en installert effekt på 4,95 MW og gi en årlig produksjon på om lag 14,3 GWh. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 2600 m lang strekning av Litlflåttådalselva. Det er planlagt slipp av minstevannføring på 65 l/s i sommersesongen og 26 l/s resten av året. For atkomst til kraftstasjon er det planlagt ny permanent vei på om lag 650 m fra eksisterende skogsbilvei ved Lindsetmoen. I alternativ B er det planlagt om lag 2,5 km lang permanent vei til inntaket. I alternativ B1 søkes det om en permanent skogsbilvei på om lag 600 m i nedre del av

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

rørtraseen, mens resten vil være en midlertidig anleggsvei som tilbakeføres til en naturliknende tilstand etter utbygging.

I vedtaket skrev NVE blant annet følgende:

«I vedtakene har NVE lagt vekt på hvordan en utbygging av Litlflåttådalselva og Flåttådalselva vil påvirke reindrifta, namsblank og biologisk mangfold. Den samlede belastningen på reindrift er vurdert i alle sakene i småkraftpakke Vestre Namdal, mens namsblank er vurdert for Litlflåttådalselva og Flåttådalselva kraftverk. Biologisk mangfold er vurdert samlet der det har vært naturlig.

(...)

NVE mener at de ikke-prissatte konsekvensene ved en eventuell bygging av Litlflåttådalselva kraftverk i stor grad kan avbøtes. Likevel blir kostnadene ved bygging av kraftverkene og regionalnettsledningen så store at en utbygging ikke er samfunnsøkonomisk lønnsom. Kriteriet for å gi konsesjon er derfor ikke oppfylt.»

Klagen

NVEs vedtak ble påklaget av søker i brev til NVE den 3.12.2017 med utfyllende kommentarer i brev den 18.2.2018. Vi siterer følgende fra klagen:

«Søknadens forhold til overliggende nett:

Etter våre samtaler med NTE Nett AS og de tilbakemeldinger vi har fått at dagens nett kan ta inn produksjonen fra Litlflåttådalselva i det lokale distribusjonsnettet uten ytterligere investeringer, ser vi ingen grunn til å diskutere bakgrunnen for å avslå en utbygging av 132 kV-nettet fra Tunnsjødal til Kjølmyrlovet og bygging av ny transformatorstasjon ved Kjølmyrlovet, selv om vi er uenige i forutsetningene for beregningene og dermed samfunnsnyttene av et forsterket og framtidsrettet linjenett nordover i Namsskogan kommune. Når det gjelder diskusjon av noen av forutsetningene for beregning av netto nytte (samfunnsøkonomisk analyse) viser vi til det som er skrevet over under Produksjon og kostnader.

Oppsummering:

NVE har foretatt en saksbehandling hvor de har lagt avgjørende vekt på avslag av NTE Netts søknad om å bygge ny 132 kV-linje, og ikke gitt søker anledning til å be NTE utarbeide andre alternativ før saksbehandlingen var avsluttet. Vi forbeholder oss retten til å komme med tilleggsopplysninger i den perioden som klagen behandles.

NVE skriver i sin oppsummering:

NVE mener at de ikke-prissatte konsekvensene ved en eventuell bygging av Litlflåttådalselva kraftverk i stor grad kan avbøtes. Vi deler denne vurderingen. Produksjonen kan mates inn på NTE Nett's 22 kV uten ytterligere investeringer. Samtidig har justering av utbyggingsplanen og nye innhentede priser gitt en lavere utbyggingskostnad.

Vi ber om at disse forhold legges til grunn, og at vår klage tas til følge.»

Det omtalte NTE-notatet (*Utbygging av kraftverk - Ulvig Kiær og Trones kraftprosjekter i Namsskogan*) følger som vedlegg til klagen. Her konkluderer NTE Nett AS med at alle de fire omsøkte småkraftprosjektene (Flåttådalselva, Litlflåttådalselva, Bjøråa og Steinåa) kan tilknyttes 22 kV-nettet for en samlet kostnad på om lag 19,8 MNOK.

NVEs vurdering av klagen

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom vi finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse (jf. forvaltningsloven § 33).

Ulvig Kiær AS søkte den 15.4.2016 om tillatelse til å bygge Litlflåttådalselva kraftverk i Namsskogan kommune i Nord-Trøndelag. NVE behandlet vannkraftsøknaden samtidig med en søknad fra NTE Nett AS om bygging av ny 132 kV-kraftledning fra Tunnsjødal til Kjellmyrlovet, hvis formål var å sørge for tilknytning av flere kraftverk i Namsskogan. NVE avsto søknaden om ledningen, siden det ble vurdert til totalt sett å være samfunnsøkonomisk ulønnsomt å bygge ledningen og kraftverkene. Vi avsto derfor også søknaden om å bygge Litlflåttådalselva kraftverk, men vurderte samtidig at de ikke-prissatte virkningene av kraftverket (alternativ B1) var akseptable.

Vedtaket om avslag til kraftverket ble påklaget av søker. Som vedlegg til klagen lå et notat fra NTE Nett AS hvor det er gjort en ny vurdering av kapasiteten i 22 kV-nettet etter at 132 kV-ledningen ble avslått. NTE Nett AS konkluderer med at det er mulig å gjøre oppgraderinger i distribusjonsnettet for å øke kapasiteten. Med de skisserte oppgraderingene vil det være plass til noe mer produksjon i 22 kV-nettet. Eventuelle oppgraderinger av nettet vil belastes kraftverkene gjennom anleggsbidrag.

NVE har vært i kontakt med NTE Nett AS i forbindelse med klagebehandlingen. En oppgradering av distribusjonsnettet for å gi kapasitet til Litlflåttådalselva (4,9 MW) og Steinåa (2,5 MW) samt konsesjonsgitte Seterfossen (3,4 MW) vil utløse et anleggsbidrag i størrelsesordenen 8–9 MNOK. Til sammenlikning var den opprinnelige nettløsningen (132 kV-linje, transformatorstasjon og bryterfelt) kostnadsberegnet av NTE til om lag 73 MNOK.

Ettersom grunnlaget for å avslå søknaden var knyttet til den opprinnelige nettløsningen, vil NVE derfor omgjøre vedtaket og gi konsesjon til Litlflåttådalselva kraftverk (alternativ B1). Endringsvedtaket er hjemlet i forvaltningsloven § 33 og vannressursloven § 8.

Konklusjon

For fullstendighetens skyld gjengis det samlede vedtaket her:

NVE mener klagen gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 13.11.2017. NVE mener fordelene med det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Ulvig Kiær AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Litlflåttådalselva kraftverk (alternativ B1). Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Det foreligger innsigelse i saken fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Sametinget. Saken vil derfor bli oversendt Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse når klagefristen er utløpt, med mindre innsigelsene trekkes.

Når det gjelder bakgrunn og omtale av andre forhold så som biologisk mangfold, reindrift, landskap mv., viser vi til det opprinnelige vedtaket i NVEs brev av 13.11.2017 med tilhørende KSK-notat 75/2017.

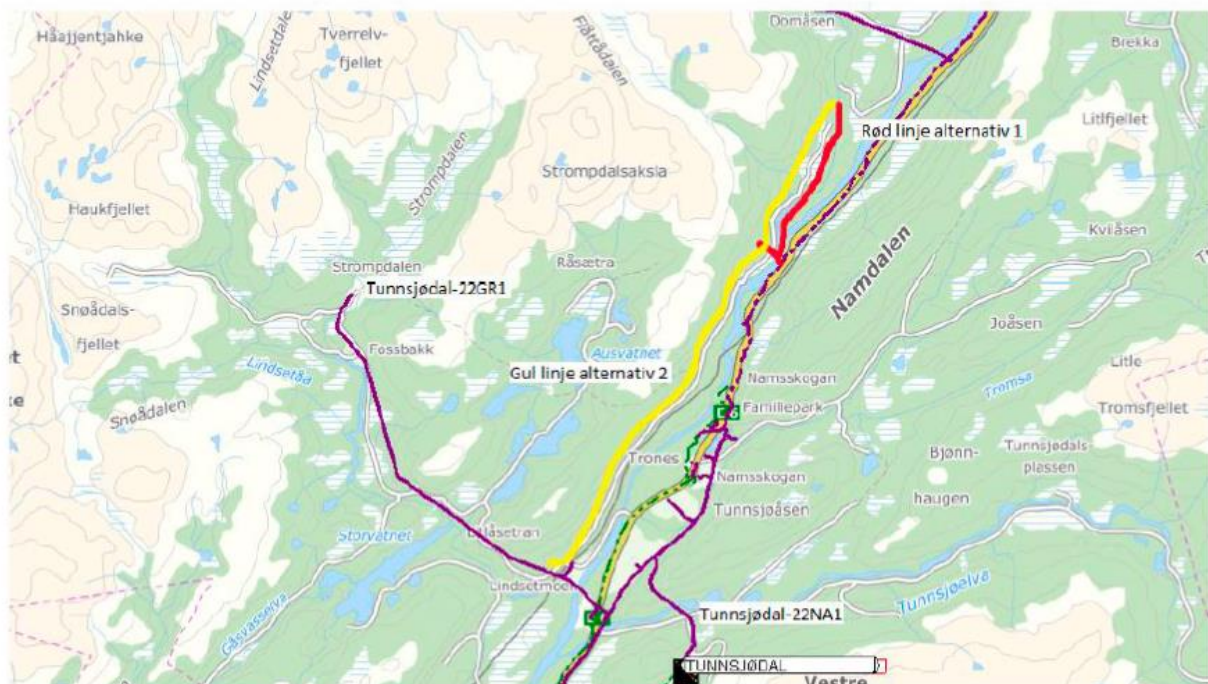
Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

NVE mener nettilknytningen i konsesjonssøknaden ikke er tilstrekkelig beskrevet. Det kommer ikke tydelig frem hvor traseen skal gå, og om det skal bygges luftledning eller jordkabel. Det er i tillegg omtalt en felles løsning for Litlflåttådalselva og Flåttådalselva kraftverk. Søknaden om Flåttådalselva er avslått av NVE, og en felles nettilknytning er derfor ikke lenger aktuelt.

Før vi kan behandle søknaden etter energiloven trenger vi en bedre beskrivelse av nettilknytningen. Ulvig Kiær AS må si om de skal bygge jordkabel eller luftledning, og traseen må vises på kart. Det må gis en beskrivelse av traseen, herunder hva slags terreng den skal gå i og eventuelle konsekvenser av tiltaket.

Videre viser NTE Nett i sin utredning til alternative tilknytninger av kraftverket (se kart nedenfor), hvor det bygges ny ledning/kabel sørover i stedet for nordover, som er det som er søkt om. NVE ber om at Ulvig Kiær AS også tar stilling til disse alternativene. Dersom noen av alternativene vurderes å være aktuelle, må tiltakshaver sende inn en endringsøknad.

NVE vil ta opp igjen behandlingen av søknaden etter energiloven når avklaringer og eventuelt tilleggssøknad er sendt inn. Vi gjør oppmerksom på at avklaringer rundt nettilknytningen skal være gjort før byggingen av kraftverket starter.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	1150
Alminnelig lavvannføring	l/s	30
5-persentil sommer	l/s	65
5-persentil vinter	l/s	26
Maksimal slukeevne	m ³ /s	2,62
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	228
Minste driftsvannføring	l/s	10

Søker har i konsesjonssøknaden for Litlflåttådalselva kraftverk foreslått en minstevannføring på 65 l/s i perioden 1.5 til 30.9 samt 26 l/s resten av året. Dette er på nivå med de sesongmessige 5-persentilene.

Ingen av høringspartene har kommentert størrelse på minstevannføring spesielt.

NVE mener i likhet med søker og høringspartene at det må slippes vann forbi inntaket til kraftverket hele året for å avbøte konsekvensene for fuktgivende arter og eventuell bunndyrfauna. NVE vurderer at en minstevannføring vil kunne opprettholde en viss fuktighet på den berørte strekningen i Litlflåttådalselva, samt bevare noe av vannføringsdynamikken. Vi registrerer at det ikke er funnet viktige naturverdier eller landskapsverdier i tilknytning til utbyggingsområdet som skulle tilsa minstevannføring utover de størrelser som søker har foreslått. Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 65 l/s i perioden 1.5 til 30.9 samt 25 l/s resten av året. Dersom tilsiget ved inntaket er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket.

For å unngå stranding av fisk i Litlflåttådalselva ved eventuelt utfall eller rask nedkjøring av kraftverket skal det installeres omløpsventil med kapasitet på 100 % av maksimal slukeevne. Siden søker ønsker å fraføre alt vannet fra elva utenom minstevannføringen, samtidig som slukeevnen er høy i prosjektet, vil droppet i vannføringen bli svært stor ved et eventuelt utfall i kraftverket. NVE har vurdert behovet for en kapasitet på omløpsventilen tilsvarende den maksimale slukeevnen som stor, for at fisken ikke skal bli nevneverdig berørt av tiltaket, slik beskyttelsesregimet for nasjonale laksevassdrag krever.

Ved vannforbruk i kraftverket mindre enn omløpsventilens kapasitet skal omløpsventilen åpne for vannmengden som går gjennom turbinen ved utfall. Deretter skal vannføringen gjennom omløpsventilen gradvis reduseres. Omløpsventilen skal fungere slik at vannføringen nedstrøms kraftverket ikke reduseres raskere enn at man unngår at fisk strander. Omløpsventilen skal koples til kraftverkets styringssystem og testes ut med hensyn til funksjonalitet før kraftverket settes i ordinær drift. Dokumentasjon på at utstyret fungerer etter hensikten skal oversendes NVEs miljøtilsyn.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn mv.

Detaljerte planer skal forelegges og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jamfør våre merknader under avsnittet «Forholdet til energiloven».

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Valg av alternativ	<u>Alternativ B1</u> , jf. revidert utbyggingsplan datert 20.12.2016 (NVE200804723-47).
Inntak	Inntaksdammen skal plasseres som omsøkt med overløp omtrent på kote 400. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Vannvei	Vannveien skal bygges i tråd med det som er oppgitt i revidert plan av 20.12.2016, dvs. tunnel i øvre deler (900 m) og nedgravd rørgate i nedre deler (1500 m). Dette kan ikke endres ved detaljplan.
Kraftstasjon	Kraftstasjonen skal plasseres i tråd med det som er oppgitt i revidert plan av 20.12.2016 (ca. kote 170). Det skal bygges en omløpsventil med kapasitet på 100 % av maksimal slukeevne jf. merknader til post 1. Det må legges fram dokumentasjon til NVEs miljøtilsyn på at omløpsventilen fungerer etter hensikten før anlegget kan settes i drift.
Største slukeevne	2620 l/s
Minste driftsvannføring	10 l/s
Installert effekt	4,95 MW
Vei	Midlertidige og permanente veier skal bygges i tråd med det som er oppgitt i revidert plan av 20.12.2016.
Avbøtende tiltak	Anleggsperioden skal planlegges og gjennomføres i samråd med Åarjel-Njaarke sijte (Vestre Namdal reinbeitedistrikt).

	Dersom ustabile isforhold på inntaksmagasinet viser seg å blir et problem (drukningsfare for rein), kan NVE pålegge tiltakshaver å gjennomføre egnede tiltak.
--	---

Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen og Sametinget for å avklare forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler mv.

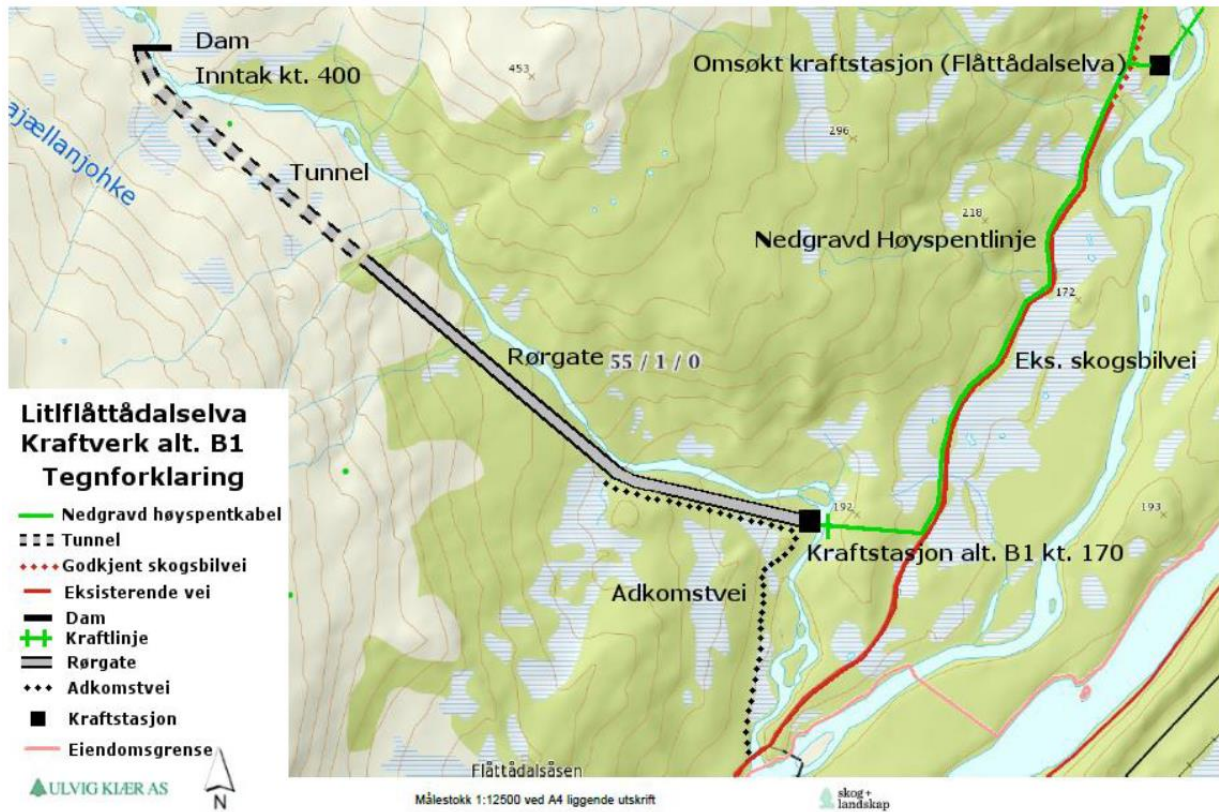
Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Post 10: Registrering av minstevannføring mv.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Detaljkart over utbyggingsområdet

Klageadgang

Endringsvedtaket kan påklages til OED av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt endringsvedtaket er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage bør begrunnes skriftlig, og skal stiles til OED og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Vassdragskonsesjon

Kopi til:

Avinor AS

BANE NOR SF

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

Fylkesmannen i Trøndelag

Kjell Asgeir Trones

Mattilsynet - Distriktskontoret Namdal

Namsskogan kommune

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag

Samediggi/Sametinget

Statnett SF

Trøndelag fylkeskommune

Vestre Namdal / Åarjel-Njaarke reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 11, Nord-Trøndelag

Vestre Namdal / Åarjel-Njaarke reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 11, Nord-Trøndelag v/Mads

Kappfjell